

در ۹ ماه نخست سال ۱۴۰۲ رقم خورد

سریع ترین کاهش رشد پایه پولی

گزارش

سبب افزایش تورم به بالاترین رقم ۸۰ سال اخیر شد و قدرت خرید مردم را کمتر کرد. این در حالی است که در دوره مدیریتی دو رئیس کل بانک مرکزی در دولت سیزدهم، رشد پایه پولی نزولی بوده است. روند رشد دوازده ماهه پایه پولی با آغاز به کار دولت سیزدهم و متأثر از رویکرد انضباط گرایانه دولت و سیاست‌های پولی و نظارتی فعال بانک مرکزی به طور قابل ملاحظه‌ای کاهش یافته است. یکی از تحولات مثبت شکل گرفته در خصوص رابطه مالی دولت و بانک مرکزی که عمدتاً به رویکرد به طور منضبط دولت سیزدهم ارتباط می‌یابد، اتکای بیشتر دولت به منابع خود و استفاده حداقلی از منابع حساب تنخواه‌گردان خزانه بوده است. به دنبال تدوین و اجرای برنامه پولی و تعیین هدف رشد نقدینگی طی سال گذشته و امسال در کنار پیگیری جدی سیاست کنترل، مقداری رشد ترازنامه بانک‌ها و جریمه بانک‌های متخلف از حدود تعیین شده از طریق

سبب افزایش تورم به بالاترین رقم ۸۰ سال اخیر شد و قدرت خرید مردم را کمتر کرد. این در حالی است که در دوره مدیریتی دو رئیس کل بانک مرکزی در دولت سیزدهم، رشد پایه پولی نزولی بوده است. روند رشد دوازده ماهه پایه پولی با آغاز به کار دولت سیزدهم و متأثر از رویکرد انضباط گرایانه دولت و سیاست‌های پولی و نظارتی فعال بانک مرکزی به طور قابل ملاحظه‌ای کاهش یافته است. یکی از تحولات مثبت شکل گرفته در خصوص رابطه مالی دولت و بانک مرکزی که عمدتاً به رویکرد به طور منضبط دولت سیزدهم ارتباط می‌یابد، اتکای بیشتر دولت به منابع خود و استفاده حداقلی از منابع حساب تنخواه‌گردان خزانه بوده است. به دنبال تدوین و اجرای برنامه پولی و تعیین هدف رشد نقدینگی طی سال گذشته و امسال در کنار پیگیری جدی سیاست کنترل، مقداری رشد ترازنامه بانک‌ها و جریمه بانک‌های متخلف از حدود تعیین شده از طریق

افزایش نسبت سپرده قانونی، نرخ رشد پایه پولی کاهش یافته است. بررسی تحولات رشد پایه پولی حاکی از آن است که این متغیر در یک سال گذشته به دنبال اجرای سیاست‌های افزایش نسبت سپرده قانونی، روند صعودی را طی کرده و در فروردین ماه ۱۴۰۲ به رقم ۴۵ درصد رسیده است. البته در ادامه سال جاری، از رشد پایه پولی قدری کاسته شده و در پایان شهریورماه ۱۴۰۲ به رقم ۰،۴۲ درصد تنزل یافته است. در خصوص تحولات پایه پولی و رشد بالای آن در یک سال اخیر لازم است به روند تحولات نسبت سپرده قانونی در دوره مذکور توجه گردد. از اواسط سال ۱۴۰۱، بانک مرکزی در راستای دستیابی به هدف رشد نقدینگی تعیین شده با پیگیری جدی سیاست کنترل مقداری رشد ترازنامه بانک‌ها و مؤسسات اعتباری و جریمه بانک‌های متخلف از طریق افزایش نسبت سپرده قانونی و همچنین افزایش ۰،۵ واحد درصدی نسبت سپرده قانونی بانک‌های تجاری

اقدامات مؤثری را در راستای کنترل و کاهش قدرت خلق پول بانک‌ها و در نهایت کاهش رشد نقدینگی انجام داد. در این میان به واسطه ناترازی برخی از بانک‌ها و مؤسسات اعتباری و نیاز آنها به ذخایر برای تأدیه سپرده قانونی نزد بانک مرکزی، بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی و متعاقباً رشد پایه پولی افزایش یافت. در واقع با افزایش نسبت سپرده قانونی و کاهش ضریب فراینده نقدینگی در عمل ضمن کاهش قدرت خلق پول بانک‌ها، دو سمت ترازنامه بانک مرکزی منبسط شده (افزایش بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی و در سوی دیگر افزایش سپرده قانونی بانک‌ها نزد بانک مرکزی) و پایه پولی افزایش یافته بود.

بانک مرکزی پول جدیدی به اقتصاد تزریق نکرده است

نکته‌ای که باید در تحلیل متغیر پایه پولی در دوره اخیر به آن توجه داشت، آن است که انبساط رخ داده در دو سمت ترازنامه بانک مرکزی به واسطه افزایش نرخ سپرده قانونی، در عمل پول جدیدی را به اقتصاد تزریق نکرد و این امر برخلاف حالتی است که بانک مرکزی با تزریق ذخایر به بانک‌ها، در نهایت رشد نقدینگی را منبسط می‌کند. البته، ناگفته نماند که تحولات پایه پولی و اجزای آن همواره مورد توجه بانک مرکزی بوده و بانک مرکزی کنترل و مدیریت رشد پایه پولی را در چهارچوب برنامه پولی و دستیابی به رشد نقدینگی هدف مورد توجه داشته است. همچنین، انتظار می‌رود در صورت ثابت ماندن نسبت سپرده قانونی عملکردی، رشد پایه پولی در ماه‌های آتی روند کاهش را تجربه نماید. پایه پولی یا همان پول پر قدرت، همان شاخصی که منتقدان دولت آن را به عنوان عامل اصلی رشد تورم می‌خواندند، طبق

رشد پایه پولی	ماه قبل از شروع به کار	آخرین ماه عملکرد	تغییر
فرزین	۳۶،۶	۳۳،۵	-۳،۱
صالح آبادی	۳۹،۵	۳۶،۶	-۲،۹
کمیجانی	۳۱،۵	۳۹،۵	۸
همت	۱۸،۲	۳۱،۵	۱۳،۳
سیف	۱۸،۳	۱۸،۲	-۰،۱
بهنی	۳۵،۸	۱۸،۳	-۱۷،۵

تبدیل مجوزهای کاغذی به شناسه، در کمتر از ۲ دقیقه

رئیس مرکز ملی بهبود محیط کسب و کار گفت: تمامی مجوزهای کاغذی باید تبدیل به شناسه یکتا شود و مأموران حاکمیتی حق ندارند از صاحبان کسب و کار مجوز کاغذی بگیرند بلکه نظارت و

بررسی‌ها باید بر مبنای شناسه یکتا انجام شود.

به گزارش مرکز ملی بهبود محیط کسب و کار، امیرسپاح اظهار کرد: مهم‌ترین مأموریت ما ایجاد رشد اقتصادی است و در عصر پسانفت، سرمایه‌گذاری برای رشد اقتصادی به عهده بخش خصوصی است و ما باید هر کاری لازم است انجام دهیم تا راه سرمایه‌گذاری و تولید و صادرات هموار شود. وی ادامه داد: صدور الکترونیکی مجوز یکی از بسترهای تسهیل ورود بخش خصوصی برای توسعه و رشد اقتصادی با ایجاد کسب‌وکارهای جدید است. به حکم قانون تسهیل صدور مجوزها، تا پایان امسال همه مجوزهای کاغذی باید الکترونیک شوند و تمهیدات فنی این عملیات بزرگ ملی فراهم شده است. سپاح با تأکید بر ضرورت تسهیل اخذ مجوزهای کسب و کار گفت: در حال حاضر ۸۲ درگاه تخصصی به درگاه ملی مجوزها متصل هستند و ۴۲ استعمال تخصصی در درگاه ملی مجوزها برای مجوزهای تخصصی انجام می‌شود. رئیس مرکز ملی مجوزها افزود: اخذ استعمال در درگاه ملی مجوزها برای مجوزهای تخصصی انجام می‌شود. سپاح با اشاره به صدور الکترونیکی مجوزها و ضرورت تسهیل فضای کسب و کار اظهار کرد: هیچ دستگاه تخصصی اجازه دریافت شرط و مدرک اضافه از متقاضی برای صدور مجوز ندارد. رئیس مرکز ملی کسب و کار با تأکید بر اهمیت آشنایی مردم با حقوق خود برای اخذ مجوز کسب و کار تصریح کرد: اگر متقاضی تمام شرایط اخذ مجوز را داشته باشد باید دستگاه تخصصی آن را صادر کند در غیر این صورت مجوز از سوی درگاه ملی مجوزها صادر می‌شود. تمام شناسه‌های کاغذی باید تا پایان سال به شناسه یکتا تبدیل شود. تبدیل شناسه با داشتن کد ملی، کد پستی، شماره تلفن و کد پروانه کسب در کمتر از دو دقیقه انجام می‌شود. سپاح با بیان اینکه در فرایند صدور مجوز باید حق مردم و تکالیف حاکمیتی روشن باشد، خاطرنشان کرد: تمامی مجوزهای کاغذی باید تبدیل به شناسه یکتا شود و مأموران حاکمیتی حق ندارند از صاحبان کسب و کار مجوز کاغذی بگیرند بلکه نظارت و بررسی‌ها باید بر مبنای شناسه یکتا انجام شود.

اخبار

اجرای بخشنامه رفع

تعهد ارزی با طلا از ۷ دی

مرکز مبادله ایران درباره مصوبه رفع تعهد ارزی روز پنجشنبه اطلاعیه‌ای منتشر کرد که براساس آن، بخشنامه جدید از هفتم دی ماه اجرایی می‌شود.

در این اطلاعیه آمده است: با عنایت به درخواست‌های واصل از واردکنندگان شمش طلای استاندارد از محل ارز حاصل از صادرات خود برای تحویل، عرضه و فروش شمش طلای استاندارد در مرکز مبادله ارز و طلای ایران به منظور طی فرایند رفع تعهد ارزی وارداتی و صادراتی به اطلاع می‌رساند، با توجه به اظهار نظر بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در راستای ابلاغیه آن بانک، مفاد بند (۱۲-۴) از قسمت «کلیات» بخش اول مجموعه مقررات ارزی بانک مرکزی: این بخشنامه از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجرا بوده و عطف به ماسبق نمی‌شود؛ لذا از تاریخ ۷ دی جاری به بعد بانک‌های عامل ملزم به ارائه فرم تعهدنامه پیوست شماره (۱۶) بخش اول مجموعه مقررات ارزی به واردکنندگان طلا از محل ارز حاصل از صادرات خود بوده و ایشان نیز با هدف رفع تعهد ارزی وارداتی و صادراتی مکلف به پذیرش وامضای تعهدنامه موصوف هستند.

در این اطلاعیه تصریح شده است: بر همین اساس برای آن دسته از واردکنندگان شمش طلای استاندارد که پیش از تاریخ ابلاغ بخشنامه فوق‌الذکر از محل ارز حاصل از صادرات خود به واردات طلا مبادرت ورزیده‌اند و در زمان مراجعه به بانک عامل تعهدنامه مورد اشاره از سوی آن بانک به ایشان ارائه نشده و آن تعهدنامه مورد پذیرش و امضای واردکننده واقع نشده است، رفع تعهد ارزی و آزادسازی وثایق مأخوذه در قبایل ارائه پروانه گمرکی مطابق حاکمی از ترخیص قطعی کالا به مقصد سرزمین اصلی و رعایت سایر ضوابط و مقررات ابلاغی براساس شرایط و ضوابط قانونی پیش از تاریخ هفتم دی ماه جاری امکان‌پذیر بوده و ضرورتی به اخذ تأییدیه از مرکز مبادله ارز و طلای ایران مبنی بر تحویل، عرضه و فروش طلای وارده نیست.

قیمت سکه و طلا

با اقدامات بانک مرکزی تعدیل می‌شود

فعال بازار طلا با بیان اینکه افزایش قیمت انواع سکه و طلا تحت تأثیر رشد نرخ ارز در هفته سوم دی‌ماه بود پیش‌بینی کرد با اقدامات بانک مرکزی در روزهای آینده قیمت طلا و سکه تعدیل می‌شود.

محمد کشتی‌آرای در گفت‌وگو با ایرنا در خصوص وضعیت بازار طلا در هفته سوم دی‌ماه گفت: در هفته گذشته قیمت جهانی طلا برخلاف دو هفته پیش از شروع سال نو میلادی سیر نزولی داشت و به طور متوسط با ۱۵ دلار کاهش در آخرین معاملات روز گذشته به ۲ هزار و ۳۰ دلار رسید.

وی افزود: برخلاف کاهش قیمت جهانی طلا به دلیل اتفاقات داخلی اقتصاد، نرخ از سیر صعودی داشت و این افزایش باعث شد که قیمت طلا و سکه رقم‌های جدیدی را ثبت کند. فعال بازار طلا بیان کرد: افزایش نرخ ارز باعث شد قیمت طلا و انواع سکه با افزایش همراه باشد و در نتیجه حباب سکه نیز بزرگ شود. وی گفت: در هفته گذشته قیمت سکه طرح قدیم یک میلیون و ۸۰۰ هزار تومان، سکه طرح جدید یک میلیون و ۷۵۰ هزار تومان، نیم سکه یک میلیون و ۷۰۰ هزار تومان، ربع سکه ۸۰۰ هزار تومان و سکه‌های یک گرمی هم ۳۰۰ هزار تومان افزایش داشت.

رشد ۲۶ درصدی تسهیلات پرداختی شبکه بانکی

افزایش ۱۹،۳ درصدی سهم خانوارها از تسهیلات بانکی

تسهیلات پرداختی بانک‌ها از ابتدای فروردین تا پایان آذرماه ۱۴۰۲ (۹ ماهه) مبلغ ۳۸،۶۱۳،۳ هزار میلیارد ریال است که در مقایسه با دوره مشابه سال قبل مبلغ ۸۰،۰۶۷،۴ هزار میلیارد ریال (معادل ۴/۲۶ درصد) افزایش داشته است. سهم بخش خانوار نیز با احتساب کارت‌های اعتباری اعطا شده، به ۱۹،۳ درصد کل تسهیلات پرداختی در این مدت افزایش یافت.

به گزارش بانک مرکزی، از کل تسهیلات پرداختی، مبلغ ۳۱،۶۵۹،۵ هزار میلیارد ریال معادل ۰/۸۲ درصد به صاحبان کسب و کار (حقوقی و غیرحقوقی) و ۶،۹۵۳،۷ هزار میلیارد ریال معادل ۰/۸ درصد به مصرف‌کنندگان نهایی (خانوار) تعلق گرفته است. سهم تسهیلات پرداختی در قالب سرمایه در گردش در تمام بخش‌های اقتصادی طی ۹ ماهه سال ۱۴۰۲ مبلغ ۲۴،۱۰۹،۷ هزار میلیارد ریال معادل ۲/۷۶ درصد کل تسهیلات پرداختی به صاحبان کسب و کار است.

همچنین سهم تسهیلات پرداختی در قالب خرید کالای شخصی توسط مصرف‌کننده نهایی (خانوار) مبلغ ۲،۷۶۵،۵ هزار میلیارد ریال معادل ۸/۳۹ درصد از کل تسهیلات

و سهمیه امسال برای پرداخت وام ازدواج ۱۴۴ همت است که از ابتدای فروردین تاکنون بالغ بر ۱۳۴ همت از سهمیه توسط شبکه بانکی به ۶۵۸ هزار متقاضی پرداخت شده که حاکی از رشد ۲۸ درصدی در پرداخت تسهیلات به متقاضیان نسبت به دوره مشابه سال گذشته است.

پرداخت وام فرزند و ودیعه مسکن هم از مرز ۵۸ همت گذشت. پرداخت از میزان تسهیلات در حالی محقق شده است که شبکه بانکی براساس سهمیه تکلیفی تا تاریخ ۱۹دی‌ماه جاری مکلف به پرداخت ۴/۱۱۶ همت تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج بود که رقم پرداخت کنونی تسهیلات از ابتدای سال تا ۲۰ دی‌ماه نشان از عملکرد بیش از ۱۱۵ درصدی پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج از سوی شبکه بانکی دارد.

همچنین از ابتدای سال جاری تا بیستم دی ماه در زمینه پرداخت تسهیلات فرزندآوری نیز تعداد ۶۰۱ هزار و ۶۱۹ متقاضی به مبلغ ۳۷ همت تسهیلات خود را دریافت کرده‌اند که این رقم رشد ۴۰ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل از زمان ابلاغ مصوبه شورا در تیرماه سال ۱۴۰۱ تاکنون داشته

رشد ۲۸ درصدی اعطای

تسهیلات ازدواج در سال جاری

از ابتدای فروردین تاکنون بالغ بر ۱۳۴ همت وام ازدواج به ۶۵۸ هزار متقاضی پرداخت شده که حاکی از رشد ۲۸ درصدی در پرداخت تسهیلات به متقاضیان نسبت به دوره مشابه سال گذشته است. براساس آمار بانک مرکزی، تکلیف